

**ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД №640 /25.02.2025 г.
НА РЕКТОРА НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-ПЛЕВЕН**

СТ А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Мариела Стефанова Камбурова, д.м.н.

Заместник декан; Ръководител на катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт“
Факултет „Обществено здраве“, Медицински университет-Плевен

на дисертационен труд на тема: **„ПОДГОТОВКА НА РАБОТЕЩИТЕ В СПЕШНИТЕ СТРУКТУРИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЛАСТ ПЛЕВЕН ЗА МЕНИДЖМЪНТ НА СПЕШЕН ПСИХИАТРИЧЕН ПАЦИЕНТ“**, разработен от д-р Александър Ангелов Тодоров.

Процедурни въпроси

Със заповед №640 /25.02.2025 г. на Ректора на МУ-Плевен съм определена за член на Научното жури на дисертационен труд, разработен от д-р Александър Ангелов Тодоров, за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. „Медицина“, докторска програма „Психиатрия“.

Професионално развитие и качества

Д-р Александър Тодоров е роден на 20/02/1990 г. През 2015 г. завършва висше образование в МУ-Плевен, специалност „Медицина“. През 2020 г. придобива ОКС „магистър“, специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ в МУ-Плевен, ФОЗ, а през 2023 г. придобива ОКС „магистър“, специалност „Национална и регионална сигурност – управление на кризи“ в НВУ „Васил Левски“ – Велико Търново. През 2020 г. придобива специалност по „Психиатрия“, а през май 2025 г. – специалност по „Анатомия, хистология и цитология“.

От 12/2023 г. е зачислен за докторант в самостоятелна форма на обучение, в докторска програма „Психиатрия“ към катедра „Психиатрия и медицинска психология“, ФОЗ, МУ-Плевен.

Реализира редица обучения и специализации, както в България, така и в Австрия и Испания.

Актуалност на темата на дисертационния труд

Темата на дисертационния труд **„ПОДГОТОВКА НА РАБОТЕЩИТЕ В СПЕШНИТЕ СТРУКТУРИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЛАСТ ПЛЕВЕН ЗА МЕНИДЖМЪНТ НА СПЕШЕН ПСИХИАТРИЧЕН ПАЦИЕНТ“** е значима и дисертабилна. Избраната тема е актуална с

изследователска и приложно-практическа значимост. Психиатричната патология изисква компетентен и бърз отговор от страна на медицинския персонал, особено в спешната помощ. На този фон, недостатъчната подготовка на работещите в тези структури създава рискове както за пациентите, техните близки така и за медицинския екип. Това обуславя изключителната практическа стойност на темата.

Характеристика на дисертационния труд

Докторантът представя адекватно структурирана научна разработка. Трудът съдържа 126 страници и е онагледен с 35 фигури и 15 таблици. Включени са 3 приложения. Библиографската справка включва 283 източника, от които 23 на кирилица и 260 на латиница. Всички цитирани заглавия имат непосредствено отношение към проучвания проблем.

Дисертацията е структурирана в десет раздела: Въведение (2 стр.); Литературен обзор (28 стр.); Цел и задачи на проучването (2 стр.); Материали и методи (3 стр.); Резултати и обсъждане (45 стр.), Общи изводи (3 стр.); Препоръки (1 стр.), Приноси (1 стр.); Използвана литература (21 стр.) и Приложения (13 стр.).

Литературният обзор е представен в осем части, представящи задълбочено всички аспекти на организацията на спешната психиатрична помощ, законовите и етични норми и изисквания, както и водещите принципи при овладяване на най-честите спешни психиатрични състояния. Акцентираща се на моделите на организация на спешната психиатрична помощ. Демонстрират се най-честите и значими спешни психиатрични състояния и техните съвременни алгоритми и начини за менажиране.

Методология и организация на научното проучване.

Проведено е комплексно социално-медицинско проучване, обхващащо две научни изследвания: ретроспективно проучване върху спешния психиатричен прием в Област Плевен и второ - пилотно проучване върху подготовката на работещите в различните спешни структури за овладяване на спешни психиатрични състояние. Последното е триетапно с две анкетни проучвания и обучителен модул между тях.

В проучванията са обхванати общо 106 респондента и е проучена многостранно сложната проблематика на менажирането на спешния психиатричен пациент.

В анкетите са засегнати всички водещи проблеми, свързани с оценка и овладяване на спешните психиатрични състояния, базирани на съществуващата законова рамка. Включени са и съдебно-психиатричните аспекти на спешната психиатрия. Приложен е комплекс от статистически методи за анализ и интерпретация на получените данни.

Резултатите и обсъждането им са представени в четвърти и пети раздел на дисертационния труд, като са разгледани и анализирани последователно:

1. Демографски, социални, и здравни показатели и характеристики на спешния прием в Област Плевен за периода 01.01.2020 г. – 31.12.2023 г.
2. Демографски, квалификационни и професионални характеристики на 106 работещи в ЦСМП и Спешно отделение в Област Плевен. Представени са резултатите от

анкетата, проведена със същата кохорта, включваща анализ на знания и умения за правилно разпознаване на спешни психиатрични състояния, за възможните и разрешени методи и средства за овладяването им, за съдебно-психиатричните аспекти на спешната психиатрия и за правилната комплексна оценка на спешните психиатрични пациенти.

Доказва се категоричната необходимост от провеждане на обучения с цел правилното разпознаване и овладяване на спешните психиатричните състояния от работещите в спешните портали. Резултатите, до които достига докторантът в цялостното проучване, дават възможност да бъдат направени редица обобщения и изводи по всяка от поставените задачи.

Д-р Александър Тодоров формулира 25 основни извода, които като фактологични приемам напълно, но смятам, че могат да бъдат окрупнени за по-голяма яснота и екзактност.

Докторантът прави препоръки към отговорните институции – министерство на здравеопазването, съсловни организации и ВУ с цел повишаване нивото на подготовка в областта на спешната психиатрия.

Приемам така формулираните приноси, отразяващи и същевременно максимално синтезиращи същността на представения за оценка дисертационен труд.

Във връзка с дисертационния труд са представени **3 научни публикации в научни списания и сборник с доклади от научен форум.**

Авторефератът отговаря на изискванията и отразява синтезирано съдържанието на дисертацията. Описва много добре методологията и представя по убедителен начин най-съществените резултати, изводи и препоръки от проучването. Разработен е в обем от 63 страници, илюстриран с фигури и таблици.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният дисертационен труд на тема: „ПОДГОТОВКА НА РАБОТЕЩИТЕ В СПЕШНИТЕ СТРУКТУРИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЛАСТ ПЛЕВЕН ЗА МЕНИДЖМЪНТ НА СПЕШЕН ПСИХИАТРИЧЕН ПАЦИЕНТ“, разработен от д-р Александър Ангелов Тодоров за придобиване на образователната и научна степен “Доктор” представлява завършен научен продукт. Разработен е по актуална и социално-значима тема, адекватно изпълнен като научно изследване. Съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос и отговарят на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за развитие на Академичния състав в МУ – Плевен. Написан е съвестно, на коректен научен език и показва задълбочени теоретични знания и практически умения на докторанта по специалността, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Затова давам много висока оценка на дисертационния труд и убедено предлагам на членовете на Научното жури да подкрепят присъждането на образователната и научна

степен „Доктор“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. „Медицина“, докторска програма „Психиатрия“ на д-р Александър Ангелов Тодоров.

Като член на Научното жури декларирам, че вотът ми е положителен.

02.06.2025 г.
Гр. Плевен

Изготвила становището: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**
/Проф. д-р М. Камбурова, д.м.н./

**TO THE PRESIDENT OF THE SCIENTIFIC JURY
DETERMINED BY ORDER №640 /25.02.2025
OF THE RECTOR OF MEDICAL UNIVERSITY-PLEVEN**

S T A T E M E N T

by Prof. Mariela Stefanova Kamburova, MD, PhD, DSc, MHM
Vice Dean; Head of the Department of Social Medicine and Health Management
Faculty of Public Health, Medical University-Pleven

of a dissertation on the topic: **"PREPARATION OF WORKERS IN EMERGENCY STRUCTURES ON THE TERRITORY OF PLEVEN DISTRICT FOR MANAGEMENT OF AN EMERGENCY PSYCHIATRIC PATIENT"**, developed by Dr. Alexandar Angelov Todorov. MD.

Procedural matters

By Order №640 /25.02.2025 r. of the Rector of MU-Pleven, I have been appointed as a member of the Scientific Jury of a dissertation thesis, developed by Dr. Alexandar Angelov Todorov for the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor" in the field of higher education 7. Health and Sports, professional field 7.1. "Medicine", doctoral program "Psychiatry".

Professional development and qualifications

Dr. Alexandar Todorov was born on 20/02/1990 and in 2015 he graduated from the Medical University of Pleven, majoring in Medicine. In 2020 he acquired a Master's degree in Public Health and Health Management at the Medical University of Pleven, Faculty of Public Health, and in 2023 he acquired a Master's degree in National and Regional Security – Crisis Management at the Vasil Levski National Military University in Veliko Tarnovo. In 2020, he acquired a specialty in Psychiatry, and in 2025 - a specialty in Anatomy, Histology and Cytology.

From 12/2023 he has been enrolled as a PhD student in an independent form of study, in the doctoral program "Psychiatry" at the Department of Psychiatry and Medical Psychology, Faculty of Public Health, Medical University - Pleven.

He has completed a number of trainings and specializations, both in Bulgaria, in Austria and Spain.

Relevance of the topic of the dissertation

The topic of the dissertation **"PREPARATION OF WORKERS IN EMERGENCY STRUCTURES ON THE TERRITORY OF PLEVEN DISTRICT FOR MANAGEMENT OF AN EMERGENCY PSYCHIATRIC PATIENT"** is significant and dissertational. The chosen topic is relevant with research and applicable practical significance. Psychiatric pathology requires a competent and quick response from the medical staff, especially in an emergency setting. Considering this, the insufficient training of the employees in these structures creates risks for both

patients, their relatives and the medical team. This derives the significant practical value of the subject.

Characteristics of the dissertation

The PhD student, Dr. Alexandar Todorov, presents an adequately structured scientific work. The dissertation contains 126 pages and is illustrated with 35 figures and 15 tables. 3 applications are included. The bibliographic reference includes 283 sources, of which 23 are in Cyrillic and 260 in Latin. All cited titles are directly related to the problem under study.

The dissertation is structured in ten sections: Introduction (2 pages); Literature Review (28 pages); Purpose and objectives of the study (2 pages); Materials and methods (3 pages); Results and discussion (45 pages), General conclusions (3 pages); Recommendations (1 page), Contributions (1 page); References (21 pages) and Appendices (13 pages).

The literature review is presented in eight parts, presenting in depth all aspects of the organization of emergency psychiatric care, legal and ethical norms and requirements, as well as the leading principles in the management of the most common emergency psychiatric conditions. The models of organization of the emergency psychiatric care are accentuated. The most common and significant emergency psychiatric conditions are demonstrated, as well as their advanced algorithms and means of management.

Methodology and organization of scientific research.

A complex socio-medical study was conducted, covering two scientific studies: a retrospective study on emergency psychiatric admission in the District of Pleven and a second - pilot study on the preparation of workers in the various emergency structures for the management of emergency psychiatric conditions. The latter is a three-stage one with two studies and a training module between them.

The surveys covered a total of 106 respondents and examined the multifaceted complex issues of emergency psychiatric patient management.

The surveys cover all the leading problems related to the assessment and management of emergency psychiatric conditions, based on the existing legal framework. The forensic psychiatric aspects of emergency psychiatry are also included. A set of statistical methods for analysis and interpretation of the obtained data is applied.

The results and their discussion are presented in the fourth and fifth sections of the dissertation, and are considered and analyzed consecutively:

1. Demographic, social, and health indicators and characteristics of the emergency admission in Pleven District for the period 01.01.2020 – 31.12.2023
2. Demographic, qualification and professional characteristics of 106 employees in the Regional Center for Emergency Medicine – Pleven and Emergency Department in UMHAT "D-r Georgi Stranski"-Pleven. The results of the survey conducted with the same cohort are presented, including an analysis of knowledge and skills for the correct recognition of emergency psychiatric conditions, for the possible and permitted methods and means for their control, for the forensic psychiatric

aspects of emergency psychiatry and for the correct complex assessment of emergency psychiatric patients.

The definite need to conduct trainings in order to properly recognize and manage emergency psychiatric conditions by those working in emergency portals is proved. The results reached by the PhD student in the overall study allow a number of summaries and conclusions to be made on each of the appointed tasks.

Dr. Alexandar Todorov formulated 25 main conclusions, which I fully accept as factual, but I believe that they can be consolidated for greater clarity and exactness.

The PhD student makes recommendations to the responsible institutions – the Ministry of Health, professional organizations and higher education institutions in order to increase the level of training in the field of emergency psychiatry.

I accept the contributions formulated in this way, reflecting and at the same time maximally synthesizing the essence of the dissertation submitted for evaluation.

In connection with the dissertation, **3 scientific publications in scientific journals and a collection of reports from a scientific forum** were presented.

The abstract meets the requirements and reflects the content of the dissertation in a synthesized way. It describes the methodology very well and presents in a convincing way the most significant results, conclusions and recommendations from the study. It is developed in a volume of 63 pages, illustrated with figures and tables.

CONCLUSION

The presented dissertation on the topic: "PREPARATION OF WORKERS IN EMERGENCY STRUCTURES ON THE TERRITORY OF PLEVEN DISTRICT FOR MANAGEMENT OF AN EMERGENCY PSYCHIATRIC PATIENT", developed by Dr. Alexandar Angelov Todorov for the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor" is a completed scientific product. It is developed on a present-day and socially significant topic, adequately developed as a scientific study. It contains scientific and scientifically applicable results that represent an original contribution and comply with the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for the Development of the Academic Staff at MU – Pleven. It is written conscientiously, in correct scientific language and shows in-depth theoretical knowledge and practical skills of the PhD student in the specialty, demonstrating qualities and skills for independent scientific research.

That is why I give a very high assessment to the dissertation and I confidently propose to the members of the Scientific Jury to support the awarding of the educational and scientific degree "Doctor" in the field of higher education 7. Health and Sports, professional field 7.1. "Medicine", PhD program "Psychiatry" of Dr. Alexandar Angelov Todorov.

As a member of the Scientific Jury, I declare that my vote is positive.

02.06.2025
Pleven

Prepared by: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**
/ Prof. M. Kamburova, MD, PhD, DSc, MHM/